

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Centrální evidence přestupků

S účinností od 1. října 2016 by měla být zřízena celostátní evidence (vybraných) přestupků. Tato centrální evidence by měla správním orgánům umožnit při ukládání trestů za spáchaný přestupek zohlednit vyšší škodlivost takového jednání ze strany osob, jež se páchaní přestupků dopouštějí opakovaně. S ohledem na hladší spuštění evidence bylo upuštěno od varianty, že by v ní byly evidovány veškeré přestupky. „Pro začátek“ se evidence týká pouze omezeného množství přestupků, pokud se však evidence osvědčí, lze očekávat postupné rozšiřování seznamu přestupků, na něž se evidence bude vztahovat. Tento článek se stručně věnuje zejména tomu, o jaké přestupky od počátku zavedení evidence půjde, jaký vliv na výši ukládaných pokut její zavedení může mít a jak dlouho v ní budou údaje uchovávány.

Nová centrální evidence přestupků

Zákon č. [204/2015](#) Sb., kterým se mění zákon č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [269/1994](#) Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „Zákon“), obsahuje úpravu (centrální) evidence vyjmenovaných přestupků.

V této souvislosti je třeba zmínit, že vedle této nově zaváděné evidence přestupků již existují dílčí evidence přestupků zavedené jinými zákony, např. registr řidičů vedený Ministerstvem dopravy ČR obsahující mj. údaje o dopravních přestupcích (tedy přestupcích proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích), evidence přestupků a správních deliktů v oblasti obchodování s ohroženými druhy vedená Českou inspekcí životního prostředí, evidence přestupků na úseku zbraní a střeliva projednaných v blokovém řízení vedená Policií ČR. Tyto evidence nejsou novou (celostátní) evidencí přestupků nahrazeny, a budou tedy i nadále existovat vedle ní.

Evidované přestupky

V souladu s ustanovením § 91 zákona o přestupcích budou předmětem evidence přestupků pravomocná rozhodnutí (včetně rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení) o následujících přestupcích:

- o přestupcích na úseku **ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi** podle § 30 zákona o přestupcích (tedy přestupky porušující mj. omezení prodeje, podávání a požívání alkoholických nápojů, návykových látek, tabákových výrobků, zejm. ve vztahu k osobám mladším 18 let);
- o přestupcích na úseku **zemědělství a myslivosti** podle § 35 odst. 1 písm. c) a f) zákona o přestupcích (tedy nesplnění opatření uložených podle zvláštních právních předpisů o ochraně

- zemědělského půdního fondu nebo o myslivosti, nebo neoprávněný lov zvěře);
- o přestupcích na úseku **obraně České republiky** podle § 43 zákona o přestupcích (tedy porušení povinnosti uložené k zabezpečení úkolů civilní obrany, nebo úmyslné narušení režimu ochrany a vstupu do vojenského objektu);
 - o přestupcích proti **veřejnému pořádku** podle § 47 odst. 1 zákona o přestupcích (mj. neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, maření vykazání z obydlí, porušení nočního klidu, vzbuzování veřejného pohoršení, znečištění, poškozování nebo neoprávněný zábor veřejného prostranství, neoprávněné založení skládky apod.);
 - o přestupcích proti **občanskému soužití** podle § 49 zákona o přestupcích (ublížení na cti nebo na zdraví, úmyslné vyhrožování újmou na zdraví, nepravdivé obvinění z přestupku, dopuštění se schválnosti nebo jiného hrubého jednání, omezení nebo znemožnění výkonu práv národnostních menšin nebo způsobení újmu pro příslušnost k národnostní menšině nebo pro etnický původ, rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci apod.); a
 - o přestupcích proti **majetku** podle § 50 zákona o přestupcích (zejm. úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem, nebo zničením nebo poškozením věci, úmyslné neoprávněné užívání cizího majetku, přisvojení si cizí věc nálezem apod.).

Rozhodnutí o jiných (zákonem výslovně nevyjmenovaných) přestupcích v evidenci přestupků vedena nebudou.

Předmětem evidence na druhou stran však obecně **budou** také **osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníci bezpečnostních sborů**, které byly pravomocně uznány vinnými spácháním jednání majícího znaky některého z výše uvedených přestupků. Součástí evidence přestupků nicméně **nebudou** údaje o pravomocných rozhodnutích o těchto jednáních, kterých se dopustí **příslušník zpravodajských služeb České republiky, nebo příslušník Policie ČR vybraný ministrem vnitra** v zájmu plnění **závažných úkolů** Policie ČR, a to kvůli zachování jejich utajení.

Účinnost nové evidence

Co se týká časového aspektu evidovaných přestupků, přechodné ustanovení Zákona stanoví, že do evidence přestupků se budou zapisovat pravomocná rozhodnutí o shora vyjmenovaných přestupcích, pokud **ke spáchání přestupku dojde ode dne nabytí jeho účinnosti**.

Zákon jako celek nabývá účinnosti „**prvním dnem čtrnáctého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení**“, do evidence přestupků se tak zapíše pravomocná rozhodnutí o předmětných přestupcích spáchaných od **1. října 2016**.

Vedení evidence přestupků

Nová evidence přestupků bude vedena **Rejstříkem trestů**, neboť evidence přestupků má velmi blízko k evidenci osob pravomocně odsouzených soudy v trestním řízení (a jiných skutečností významných pro trestní řízení). Tímto způsobem by se mělo docílit výrazného snížení nákladů na zřízení a provoz evidence přestupků (a lze rovněž očekávat významně menší problémy při spuštění provozu evidence, než tomu bylo v minulosti např. s rejstříkem vozidel). Evidence přestupků však bude **samostatnou** evidencí, a **nepůjde** tedy o rozšíření stávající „trestní“ evidence.

Co se týká provádění zápisů do evidence přestupků, údaje do ní bude zapisovat **správní orgán**, který o přestupku rozhodoval **v posledním stupni**. Bude tak činit prostřednictvím elektronického formuláře (jehož podobu zveřejní Rejstřík trestů), nebo prostřednictvím elektronické aplikace spravované Rejstříkem trestů (jež bude přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup).

Zápis údajů o uložení pokuty **v blokovém řízení**, o kterém rozhodovala obecní policie, provede

obecní úřad, přičemž údaje pro provedení zápisu sdělí obecní policie obecnímu úřadu **do pěti dnů** od uložení pokuty v blokovém řízení. V Praze a ve statutárních městech bude tyto zápisy provádět přímo **městská policie**.

Zákon o přestupcích dále stanoví, že zápis údajů se do evidence přestupků provede příslušný správní orgán (popř. městská policie) **nejpozději do pěti pracovních dnů, a to buď ode dne nabytí právní moci** rozhodnutí o přestupku nebo ode dne, kdy příslušný správní orgán **obdržel podklad** pro provedení zápisu (v případě blokového řízení). V evidenci přestupků se příslušný záznam provede ke dni nabytí právní moci rozhodnutí nebo ke dni uložení blokové pokuty.

Na obranu proti nesprávným zápisům v evidenci přestupků zavádí ve svém § 88a zákon o přestupcích **námitkové řízení**. Jestliže se fyzická osoba bude domnívat, že údaje vedené v evidenci přestupků o její osobě nejsou v souladu s provedeným řízením o přestupku anebo v souladu s rozhodnutím soudu, který rozhodl o žalobě proti rozhodnutí o přestupku, bude moci **podat námitku** u správního orgánu, který zápis provedl. Jestliže správní orgán zjistí, že námitka je oprávněná, údaje v evidenci přestupků **bezodkladně opraví** a osobu, která námitku podala, o tom vyrozumí. V ostatních případech **rozhodne o neoprávněnosti námítky** (proti tomuto rozhodnutí však bude možné podat odvolání).

Obsah evidence přestupků a doba uchovávání údajů

Zřizovaná evidence přestupků bude obsahovat především následující údaje o rozhodnutí o přestupku (popř. o jednání majícím znaky přestupku):

- údaje o pachateli přestupku (jméno, příjmení, místo, okres či stát narození, rodné číslo nebo datum narození, státní občanství);
- právní kvalifikaci přestupku, včetně formy zavinění;
- druh a výměru sankce (popř. ochranného opatření), údaje o výkonu sankce zákazu činnosti a zákazu pobytu;
- údaje o správního orgánu, který projednal přestupek (v prvním stupni i v odvolacím řízení), a případně údaje úřední osoby, která projednala přestupek v blokovém řízení (včetně data uložení blokové pokuty a evidenčního čísla pokutového bloku);
- údaje o rozhodnutí o přestupku (číslo jednací, datum vydání a nabytí právní moci);
- údaje o soudu, který rozhodl o žalobě proti rozhodnutí o přestupku, a o jeho rozhodnutí;
- označení a sídlo správního orgánu **a** jméno, příjmení a funkci nebo služební nebo identifikační číslo oprávněné **úřední osoby**, která zápis do evidence přestupků **provedla**.

Údaje se z evidence přestupků **vyřadí** po uplynutí **5 let ode dne nabytí právní moci** rozhodnutí o přestupku (pro tyto účely se jím rozumějí i rozhodnutí o přestupku v přezkumném řízení a rozhodnutí soudu o žalobě ve správním soudnictví). Údaje o pravomocném rozhodnutí o přestupku se dále z evidence přestupků vyřadí, pokud bude zrušeno rozhodnutím správního orgánu nebo soudu.

Takto vyřazené údaje se následně uloží **v úschovně dokumentace**, a to na dobu (dalších) **10 let** od jejich uložení. Tyto údaje by měly případně být poskytnuty osobě, které se týkají, soudu a Ministerstvu spravedlnosti pouze pro účely **rozhodování o nároku na náhradu škody** způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Možnost jejich poskytnutí jinému orgánu by musel stanovit (jiný) zákon.

Poskytování údajů z evidence přestupků

Přístup k (aktuálním) údajům z této evidence je obdobně jako v případě údajů z Rejstříku trestů omezen pouze na nezbytné případy. Opis z evidence přestupků tak bude na základě žádosti vydán:

- správnímu orgánu oprávněnému projednat přestupek (pro účely jeho projednání);
- orgánům činným v trestním řízení;
- národnímu členovi Eurojustu (pro účely plnění úkolů v Eurojustu);
- soudu pro účely soudního řízení;
- státnímu zastupitelství pro účely jiného než trestního řízení;
- Ministerstvu spravedlnosti (pro účely řízení o stížnosti pro porušení zákona a o žádosti o milost, pro provádění jiných úkonů trestního řízení při mezinárodní justiční spolupráci a pro jednání ve věcech týkajících se činnosti Rejstříku trestů před soudem nebo při vyřizování souvisejících stížností na porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejich Protokolů);
- Kanceláři prezidenta republiky (pro účely řízení o žádosti o milost nebo jmenování nebo podání návrhu na jmenování do funkce prezidentem republiky).

Rejstřík trestů v opise z evidence přestupků bude uvádět údaje **o všech pravomocných rozhodnutích o přestupku**, jimiž byla **vyšlovena vina** osoby, které se opis týká. V případě, že obsahem evidence přestupků bude i rozhodnutí mající **odkladný účinek** ve vztahu k rozhodnutí o přestupku, potom se údaje o takovém rozhodnutí o přestupku v opise **neuveďou**, a to po dobu trvání odkladného účinku.

Přestupková recidiva a zpřísnění sankcí

Aby bylo možné postihovat opakované páčání přestupků, zavádí zákon o přestupcích v § 91 definici recidivy páčání přestupků, podle něhož přestupek je **spáchán opakovaně**, jestliže **ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku**, z něhož byl obviněný uznán vinným, **do jeho spáchání** neuplynulo **dvanáct měsíců**.

Tato přestupková recidiva má význam hlavně v případě přestupků proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1, proti občanskému soužití podle § 49 nebo proti majetku podle § 50 zákona o přestupcích. Zákon o přestupcích totiž v § 69 výslovně stanoví, že správní orgán příslušný k projednávání těchto přestupků si po zahájení řízení nebo před vydáním příkazu o uložení pokuty (pokud je prvním úkonem v řízení), nebo před rozhodnutím o uložení pokuty v blokovém řízení **opatří opis z evidence přestupků** týkající se obviněného z přestupku.

Skutečnost, že se pachatel těchto přestupků dopouští opakovaně, je zohledněna ve zvýšení horní hranice pokut, které lze za jeho spáchání uložit, a to o **50%**.

V případě přestupků proti veřejnému pořádku jsou horní hranice ukládaných pokut zvýšeny u jednotlivých skutkových podstat z 10.000,- Kč na **15.000,- Kč**, z 20.000,- Kč na **30.000,- Kč**, popř. z 50.000,- Kč na **75.000,- Kč**. U přestupků proti občanskému soužití a proti majetku se zvyšují z 20.000,- Kč na **30.000,- Kč**.

Současně zákon o přestupcích umožňuje u závažnějších skutkových podstat těchto přestupků uložit v případě přestupkové recidivy spolu s pokutou i **zákaz pobytu na dobu až 3 měsíců**. Předpokladem pro uložení této sankce samozřejmě je splnění obecných zákonných podmínek, tj. že přestupek byl spáchán úmyslným jednáním významně narušujícím místní záležitosti veřejného pořádku, pachatel byl v posledních dvanácti měsících přede dnem spáchání přestupku pravomocně uznán vinným z přestupku za obdobné jednání, kterého se dopustil na území stejné obce, a uložení takové sankce je nezbytné k zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území obce. Sankce zákazu pobytu se však nesmí vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý nebo hlášený pobyt.

Dalším důsledkem přestupkové recidivy bude v souladu s § 84 odst. 1 zákona o přestupcích **nemožnost projednat v blokovém řízení** přestupek, jestliže je spáchán **opakovaně** a za spáchání

takového přestupku se ukládá vyšší sankce.

Závěr

S ohledem na zvolené řešení vedení evidence přestupků Rejstříkem trestů a omezený rozsah přestupků, jichž se evidence bude týkat, by s technickým zprovozněním této databáze neměly nastat nějaké zásadnější problémy. Lze očekávat značnou míru automatizace poskytování opisů z evidence přestupků správním úřadům a úředním osobám pro projednávání předmětných přestupků.

Co se týká zamýšlených účinků evidence, ačkoliv bude možné za opakované páchaní vybraných přestupků ukládat vyšší sankce, hrozba případných výraznějších pokut bude působit preventivně zejména na „slušnější“ část pachatelů přestupků. Obtížnou situaci s „problémovými“ pachateli, od nichž je v současné době téměř nemožné vymoci i nižší ukládané sankce, to zřejmě příliš nezlepší. Praxe ukáže, jak se zavedení evidence přestupků projeví v řešení těch nejčastěji páchaných přestupků a jakou roli sehraje budoucí nemožnost projednávat opakované přestupky přímo v blokovém řízení (zda se to významněji projeví na zvýšení počtu správních řízení).

JUDr. Luboš Nevrkla, Ph.D.,
advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)

- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)